

รายงานการวิจัย

เรื่อง

**ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น
 ในเขตพื้นที่สูงชาติพันธุ์ลahu ภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 18
 แห่งสถาบันคริสตจักรในประเทศไทย**

**Life and Ministry of Local Churches of Lahu Ethnic Group in Highland of
 Northern Thailand, Belonging to the 18th District of the Church of Christ in Thailand**

โดย
 ศิริน พีระ ขอม
 ประศิทธิ์ แซ่ตั้ง

รายงานวิจัย ฉบับที่ 280.

ปี พ.ศ. 2555

มหาวิทยาลัยมหิดล

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	ชีวิตการทำพันธกิจท่องถิ่นในเขตพื้นที่สูงชาติพันธุ์ลาหู่ภาคเหนือ สังกัดคริสตจักรภาคที่ 18 แห่งสภากリストจักรในประเทศไทย
ชื่อคณะผู้วิจัย	ศาสนาจารย์ ดร. ชิน ชึง ยอน หัวหน้าโครงการ อาจารย์ประลักษณ์ แซ่ตั้ง ผู้วิจัยร่วม พ.ศ. 2555

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงกฎหมายชีวิต และการทำพันธกิจของคริสตจักรท่องถิ่นในเขตพื้นที่สูงชาติพันธุ์ลาหู่ภาคเหนือ ซึ่งอยู่ในคริสตจักรภาคที่ 18 สังกัดสภากリストจักรในประเทศไทย บนราชฐานพระคริสตธรรมคัมภีร์และคริสตศึกษาสนศาสตร์ โดยทำการศึกษาวิจัยในคริสตจักรพื้นที่เป้าหมาย 3 ขนาดด้วยกันคือ คริสตจักรบ้านกลาง ซึ่งเป็นคริสตจักรขนาดใหญ่, คริสตจักรหัวยเป้า เป้า ซึ่งเป็นคริสตจักรขนาดกลาง และ คริสตจักรตามน้อย ซึ่งเป็นคริสตจักรขนาดเล็ก และในแต่ละคริสตจักรมีประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มคือ กลุ่มคณะกรรมการกิจ/บุรุษ, กลุ่มศศรี และกลุ่มอนุชน ซึ่งมีประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 89 คน (ชาย 45 หญิง 44) รวบรวมข้อมูลโดยการทบทวนเอกสาร แบบสอบถาม กลุ่มstanทนา และการสัมภาษณ์

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า คริสตจักรมีลักษณะหัวใจเป็นไปตามคำสอนในพระคัมภีร์และคริสตศึกษาศาสตร์ระดับหนึ่ง และทำพันธกิจเด่นในด้านการนมัสการพระเจ้าในวันอาทิตย์ การร่วมสามัคคีธรรมเฉพาะในกลุ่มคนที่มาคริสตจักร แต่มีผู้นำนมัสการน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด จุดอ่อนที่ค่อนขักที่พบคือ ขาดกระบวนการบ่มเพาะฟูมพักชีวิตสาวกของพระเยซุสคริสต์ อนุชนและผู้ใหญ่ไม่มีการเรียนพระราชนະในคริสตจักร (นอกจากฟังคำเทศนาเวลาอบรมมัสการเท่านั้น) สมาชิกไม่มีชีวิตที่ติดสนิทกับพระเจ้าผ่านการอธิษฐานและอ่านพระคัมภีร์ พระเจ้าจึงไม่มีส่วนในการตัดสินใจในชีวิต และยังส่งผลกระทบต่อชีวิตคริสตเดียนที่เป็นแบบอย่างในสังคม การสำแดงความรักเมตตาของพระคริสต์ต่องคนในชุมชนน้อยย่างจำกัด และเป็นอุปสรรคต่อการประกาศพระคิดคุณของพระเยซุสคริสต์

ผู้วิจัยพบอีกว่า อิทธิพลจากกระแสนิยม บริโภคนิยม และปัจจอนิยม มีอิทธิพลหนึ่งอีกตัวคือและหลักเชื่อของสมาชิกคริสตจักรในพื้นที่เป้าหมายทั้ง 3 แห่ง เนื่องกว่าพลังอำนาจของพระกิตติคุณที่มีในชีวิตของสมาชิกคริสตจักร

ดังนั้น เป็นความจำเป็นเร่งด่วนของทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องและรับผิดชอบคือ คริสตจักรท้องถิ่นในการที่ 18 จะต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่ และทุ่มเทความรับผิดชอบคือกระบวนการเรียนสร้างบ่มเพาะพูนฟักชีวิตสาวกของพระเยซุสคริสต์ในคริสตจักรท้องถิ่นดังกล่าว

คำสำคัญ: คริสตจักรท้องถิ่น ชีวิตคริสตจักร การทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น
สถานการณ์คริสตจักรในประเทศไทย

ABSTRACT

Topic: Life and Ministry of Local Churches of Lahu Ethnic Group in Highland of Northern Thailand, Belonging to the 18th District of the Church of Christ in Thailand

Researchers: Rev. Dr. Sin Seung Yeom
Mr.Prasit Saetang

Year: 2012

This study is a basic research that aims to examine characteristics and ministries of local churches of Lahu ethnic group in highland of Northern Thailand, belonging to the 18th district of the Church of Christ in Thailand on the basis of biblical and theological understanding of the church. Data are taken from 89 members (45 males and 44 females) from three local churches: Banklang Church, which is a big church, Huaypapaw Church, which is a medium church, and Tadnoi Church, which is a small church. There are three groups from each church: church committee or men's group, women's group, and youth group. Methodology consists of literature review, questionnaire, focus groups, and interview.

From this research, it is found that local churches have general characteristics that are generally in accordance to the biblical and theological teaching. Local churches have strong Sunday worship services and fellowship groups, but worship attendance is less than half of the total membership. The weakness can be found in disciple making ministry. There is no Bible study for youth and adults accept listening to sermon. Church members do not have intimate relationship with God through prayer and Bible reading. As a result, they do not let God take part in their decision making; they cannot be good examples in the society; they cannot share Christ's love and mercy to others and cannot communicate the gospel effectively.

It is also found that capitalism, consumerism, and individualism have more impact on church members' lives than the impact of the gospel. Therefore, it is urgent to develop a stronger disciple making ministry in local churches of the 18th district of the Church of Christ in Thailand.

Key Words: local church, life of local church, ministry of local church, the Church of Christ in Thailand

กิตติกรรมประกาศ

รายงานผลการวิจัยเรื่องชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรท่องถินในเขตพื้นที่สูงชาติพันธุ์ ตามภูมิภาคเหนือ สังกัดสภากคริสตจักรในประเทศไทยได้รับการทรงนำจากพระเจ้าในการวิจัยน สำเร็จลุล่วง และได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหลายท่าน คณะกรรมการจึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี่

ดร.รักษา พรหมปาลิต รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและวิทยบริการ/ผู้อำนวยการสำนักวิจัย และ บุคลากรของสำนักวิจัยทุกท่านที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยในโครงการนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิกุล นันทษบพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยได้กรุณายield; คำแนะนำ ตลอดจนการนวัตกรรมการวิจัย และกรุณเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ รัชชกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชุดพิร วิมุกตานันท์ และ ผู้ปักธง ดร. ประศิทธ พงศ์อุดม คณะกรรมการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

ศาสตราจารย์ ชาครี ไสกณ เอื้ออำนวย, อาจารย์ชำนาญ ไสกณ เอื้ออำนวย และ อาจารย์สุรพล จ่าจุ่น ที่ได้เป็นผู้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ ศาสตราจารย์ ชาครี ไสกณ เอื้ออำนวย ที่เป็นผู้เปลี่ยนเครื่องมือการวิจัยทั้งหมดเป็นภาษาลาหู่

ศาสตราจารย์ ลีสี อาสาม ศิษยาภินาลคริสตจักรบ้านกลาง คณะกรรมการกิจ และ สมาชิก คริสตจักรบ้านกลาง

ครุศาสนา ประวิท พิทยาบรรลุผล ศิษยาภินาลคริสตจักรห้วยป่าเป้า คณะกรรมการกิจ และ สมาชิกคริสตจักรห้วยป่าเป้า

ศิษยาภินาล วรรاعة แสนคำ ศิษยาภินาลคริสตจักรตาดน้อย คณะกรรมการกิจ และ สมาชิก คริสตจักรตาดน้อย

ผู้ปักธง ดร.บุญมี ทรัพย์ขอเพชร อาจารย์รำพึง จำปาฤทธิ์ และ ศาสตราจารย์ สรุเดช วิสุทธิชิน คณะกรรมการประเมินงานวิจัย

เห็นอีํสิ่งอื่นใดขอสำเนียกในพระมหากรุณาธิคุณขององค์พระผู้เป็นเจ้าที่ทรงนำและให้การ เรียนรู้ตลอดการวิจัยและจากผลการวิจัยครั้งนี้

ชิน ซึ่ง ยอด
ประศิทธ แซ่ตั้ง

31 กรกฎาคม 2555

คำนำ

วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมเมคกิลวารีเป็นสถาบันและชุมชนของผู้เชื่อ ที่มุ่งมั่นเสริมสร้าง ผู้รับใช้พระเจ้าเพื่อคริสตจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ ที่นำ การขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชีวิตวิญญาณและพัฒนาคริสตจักร ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคมบนฐานพระกิตติคุณ

วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมเมคกิลวารีมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อฝึกฝนผู้รับใช้ให้มีความรู้ความใจด้านคริสต์ศาสนาศาสตร์อย่างลึกซึ้ง วัฒนธรรม ทางด้านจิตใจ จิตวิญญาณ และมีทักษะ ความสามารถในการทำพันธกิจ อีกทั้ง เป็นผู้รับใช้ตามแบบอย่างของพระเยซูคริสต์ในคริสตจักรและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์
2. เพื่อฝึกฝนผู้รับใช้ให้สามารถเปลี่ยนแปลง พัฒนาคริสตจักรและสังคมบนฐานพระกิตติคุณ
3. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ศักดิ์สิทธิ์ จัดการองค์ความรู้ทางคริสต์ศาสนาศาสตร์ พร้อมทั้งนำไปใช้ในการพัฒนาคริสตจักรและสังคมอย่างต่อเนื่อง

คณะผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานการวิจัยฉบับนี้ขึ้น เพื่อตอบสนอง ต่อปัจจุบันและวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยพระคริสต์ธรรมเมคกิลวารีดังกล่าว คณะผู้วิจัยหวังเป็น อย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับสถาบันคริสต์ศาสนาศาสตร์ศึกษาในการพัฒนา หรือปรับเปลี่ยนหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ของคริสตจักร ให้เหมาะสมกับความต้องการ

คณะผู้วิจัยหวังว่า ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับคริสตจักรทั้งสามแห่งในพื้นที่ เป้าหมาย และคริสตจักรชาติพันธุ์ล้วนที่มีบริบทที่คล้ายคลึงกัน อีกทั้งเป็นประโยชน์สำหรับ คริสตจักรภาคที่ 18 ที่จะใช้ในการพัฒนาคริสตจักรในสังกัดของตน

ในฐานะที่เป็นสถาบันคริสต์ศาสนาศาสตร์ศึกษาแห่งหนึ่งของสถาบันคริสตจักรในประเทศไทย จึงสำนึกร่วมพิเศษของตัวเองที่จะติดตามศึกษาชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท่องถิ่น อย่างต่อเนื่อง เพื่อหาทางเสริมหนุนให้ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท่องถิ่นเข้มแข็ง เดิบโต และเกิดผลตามพระประสงค์ของพระเจ้า อีกทั้งเป็นข้อมูลสำหรับสถาบันคริสตจักรในประเทศไทยในการกำหนดนโยบายสำหรับคริสตจักรภาคและคริสตจักรท่องถิ่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(ง)
คำนำ	(จ)
สารบัญ	(ฉบ)
สารบัญตาราง	(﴿)
 บทที่ 1 บทนำ	 1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
1.2 คำถาณหลักของการวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
 บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 8
2.1 ความหมายของคริสตจักร	8
2.2 ชีวิตริสตจักร	9
2.3 พันธกิจหลักของคริสตจักร	12
2.4 ภาพรวมชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร	15
2.5 ความสัมพันธ์และพลวัตรในชีวิตริสตจักรและการทำพันธกิจ	16
 บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	 20
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
3.2 เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	22
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	24
3.5 การพิทักษ์ติหรือกลุ่มตัวอย่าง	25

บทที่ 4 ผลการวิจัย	27
4.1 กระบวนการรวบรวมข้อมูล	27
4.2 ข้อมูลพื้นฐานชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรท้องถิ่น	29
4.3 ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรบ้านกลาง	32
4.4 ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรหัวยเป้าเปี้ยว	41
4.5 ชีวิตและการทำพันธกิจของคริสตจักรภาคเหนือ	62
4.6 ภาพรวมคริสตจักรหัวยสามแห่งเรื่องระดับความสำเร็จและความต้องการพัฒนาและแก้ไข เกี่ยวกับชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักร	73
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	75
5.1 สรุปผลการวิจัย	75
1. สภาพชีวิตคริสตจักรและสิ่งท้าทาย	76
2. กระบวนการการขับเคลื่อนพันธกิจของคริสตจักรและสิ่งท้าทาย	77
5.2 บทสรุปข้อเสนอแนะ	82
1. ข้อเสนอค่อสถานการณ์ในประเทศไทย	82
2. ข้อเสนอค่อคริสตจักรภาคที่ 18	83
3. ข้อเสนอค่อสถาบันคริสตศึกษาและศาสนาคริสต์	84
4. ข้อเสนอค่อคริสตจักรท้องถิ่นในพื้นที่เป้าหมายการวิจัย	84
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก ก	86
ภาคผนวก ข	91
ประวัตินักวิจัย	95

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำแนกประชากรกลุ่มตัวอย่างตามเพศ	21
3.2 จำแนกประชากรกลุ่มตัวอย่างตามอายุ	21
3.3 จำแนกประชากรกลุ่มตัวอย่างตามกลุ่มสันทนา	21
4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานชีวิตและการทำพันธกิจคริสตจักรทั้งสามแห่ง	29-30
4.2.2 ภาระวนพันธกิจที่ทำประจำในคริสตจักรทั้งสามแห่ง	31
4.3.1 สิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางทำได้ดีที่สุดใน 4 อันดับแรก	32-33
4.3.2 สิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางต้องการพัฒนาและแก้ไขใน 4 อันดับแรก	34-35
4.3.3 เปรียบเทียบสิ่งที่คริสตจักรบ้านกลางทำได้ดีที่สุดและสิ่งที่สามารถ เห็นการพัฒนาแก้ไขมากที่สุด	36
4.4.1 สิ่งที่คริสตจักรหัวยป้าเป้าทำได้ดีที่สุด 4 อันดับแรก	41-42
4.4.2 สิ่งที่คริสตจักรหัวยป้าต้องการพัฒนาและแก้ไขใน 4 อันดับแรก	43-44
4.4.3 เปรียบเทียบสิ่งที่คริสตจักรหัวยป้าเป้าทำได้ดีที่สุดและสิ่งที่สามารถ เห็นการพัฒนาแก้ไขมากที่สุด	45
4.5.1 สิ่งที่คริสตจักรตาคน้อยทำได้ดีที่สุดใน 4 อันดับแรก	62
4.5.2 สิ่งที่คริสตจักรตาคน้อยต้องการพัฒนาและแก้ไขใน 4 อันดับแรก	64
4.5.3 เปรียบเทียบสิ่งที่คริสตจักรตาคน้อยทำได้ดีที่สุดและสิ่งที่สามารถ เห็นการพัฒนาแก้ไขมากที่สุด	65-66